

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

10 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Prepelița Nicolai în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Bălți din 20 martie 2019, în cauza penală în privința lui:

*Mareninov Ruslan Xxxxx, născut la
xx.xx.xxxx, originar și locuitor Xxxxx,*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 21.06.2017 - 20.12.2018;

Instanța de apel: 28.01.2019 - 20.03.2019;

Instanța de recurs: 14.06.2019 - 10.07.2019;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 20 decembrie 2018, Mareninov Ruslan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 6 ani închisoare, fără amendă, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Lîsac Vasili, în privința căruia hotărârile judecătorești nu se contestă cu recurs ordinar.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că inculpații Mareninov Ruslan și Lîsac Vasili, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, acționând cu intenție directă unică, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și dorind survenirea acestora, fiind în stare de ebrietate alcoolică, la 13.05.2017, în jurul orelor 21:00, aflându-se în incinta barului „Non-Stop” de la intersecția străzilor Calea Ieșilor și Pavel Boțu din mun. Bălți, după consumul băuturilor alcoolice votcă și bere la halbă ce li-au achitat, au sustras în mod deschis din frigiderul localului 6 sticle de bere „Старый Мельник”, la prețul total de 102 lei, pe care le-au ascuns sub centura de la haină și în sacoșa pe care o aveau asupra lor, fiind observați de vânzătoarea localului Cebotari Veronica, ce li-a cerut restituirea sticlelor, însă intenționând să-și ducă intenția până la capăt, au refuzat recunoașterea sustragerii, părăsind localul barului „Non-Stop” și îndreptându-se spre str. P. Boțu, fiind ajunși din urmă de Cebotari Veronica, care a depistat asupra lor cele 6 sticle de bere „Старый Мельник”, acțiuni încadrate la art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal cu calificativele *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, comis de două persoane.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Prepeleța Nicolai, care a solicitat achitarea lui Mareninov Ruslan de sub învinuirea adusă, din lipsa probelor ce incontestabil i-ar dovedi vinovăția în fapta imputată, în care nu a fost stabilită partea vătămată, vânzătoarea Cebotari Veronica nefiind proprietara bunurilor pretinse a fi sustrate din unitatea comercială, lipsind în acest sens cererea adevăratului proprietar, fapt pentru care, prin prisma art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală, a solicitat declararea nulității ordonanței de recunoașterea ei în calitate de parte vătămată, cu încetarea procesului penal în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, inclusiv ținându-se cont de erorile procesuale admise la investigarea cauzei, căroră instanța de fond nu li-a dat o apreciere cuvenită.

Punând la baza soluției de condamnare depozițiile contradictorii a lui Cebotari Veronica și martorului Cebotari Roman, instanța nu a ținut cont de declarațiile inculpatului care neagă totalmente acuzațiile aduse, și de discrepanțele între data și ora înregistrării de către OUP a sesizării din 13.05.2017 ora 22:35 cu cea de efectuare a cercetării la fața locului și tabelul fotografic anexat la procesul-verbal, care de facto nu există, fiind examinat la 14.05.2017 un pachet de polietilenă de culoare neagră în care s-ar fi aflat cinci sticle de bere marca „Старый Мельник из бочонка” cu volumul de 0,5 litri și o sticlă de bere cu volumul de 0,5 litri marca „Старый Мельник безалкогольное”, date referitor la care nu se conțin în procesul-verbal de cercetare la fața locului din 13.05.2015, nefiind ridicate înregistrările audio-video din 13.05.2017 de la stația „Peco-Petrom” din apropiere, precum și nu s-a acordat o atenție deosebită celorlalte date obiective acumulate la caz, care nu denotă vinovăția inculpatului în fapta imputată.

La fel apel a declarat și Lîsac Vasili care a solicitat achitarea pentru că nu a comis fapta imputată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de apel Bălți din 20 martie 2019, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate.

4.1. În motivarea soluției sale, Colegiul a menționat că concluzionând vinovăția inculpaților în comiterea faptei imputate, instanța corect a statuat la baza sentinței de condamnare cumulul de probe administrate la faza urmăririi penale, ce au servit obiect de cercetare în instanța de fond, cu expunerea lor detaliată în conținutul sentinței de condamnare.

Constatând ca fiind corect dovedită de către instanța de fond vinovăția inculpaților în comiterea jafului, Colegiul a acordat o apreciere critică argumentelor formulate de apelanți referitor la lipsa probatoriului în acest sens, ce contravin împrejurărilor faptice a cauzei, urmărind doar un singur scop de a evita răspunderea și respectiv pedeapsa penală, versiunea cu privire la pretinsa achitare a sticlelor cu bere, fiind absolut controversă probelor administrate pe caz ce sunt suficiente în sprijinul învinuirii aduse.

În acest context, Colegiul a menționat că argumentele invocate de apelanți referitor la lipsa bazei probante ce li-ar demonstra vinovăția inculpaților, sunt

lipsite de temei real, venind în contradicție cu aspectele faptice ale cauzei, or probele cauzei penale denotă cu certitudine vinovăția lor în fapta imputată, fiind lipsa oricăror îndoieli referitor la veridicitatea declarațiilor depuse de partea vătămată și martorul acuzării, audiați pe caz, ținându-se cont de consecutivitatea lor și coroborarea cu restul probelor dobândite, prin intermediul acțiunilor procesuale petrecute pe caz, ce nu au stârnit nici o obiecție din partea apărării la etapa urmăririi penale și la finele ei, în cadrul prezentării materialelor de UP apărarea solicitând doar încetarea procesului penal din lipsa în acțiunile inculpaților a elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal, solicitare ce a fost respinsă prin ordonanța procurorului R. Buza din 15.06.2017.

În respingerea argumentului apărătorului apelant privind declararea nulității ordonanței din 13.05.2017 de recunoaștere a V. Cebotari în calitate de parte vătămată, pentru că nu ar întruni condițiile stipulate la art. 59 Cod de procedură penală, ea ne fiind proprietara berii sustrase din barul „Non-Stop”, a cărui proprietar de facto nu a formulat plângere în acest sens, Colegiul a atestat responsabilitatea pe care aceasta a avut-o față de bunurile încredințate, purtând pentru ele răspundere materială deplină în calitate de vânzătoare, depistând nemijlocit sustragerea lor deschisă și intervenind pentru a o contracara.

Colegiul a mai relatat că în aspect procesual, competența de a recunoaște calitatea de victimă și respectiv parte vătămată conform art. 59 Cod de procedură penală, o are în exclusivitate OUP, care în speță corect i-a acordat-o Veronicăi Cebotari, fiind sesizat nemijlocit cu plângere în ordinea art. 262 Cod de procedură penală, iar nulitatea relativă a actelor procesuale, în sensul art. 251 alin. (3) Cod de procedură penală sau inadmisibilitatea probelor în sensul art. 94-95 Cod de procedură penală, putea fi invocată pe parcursul urmăririi penale sau la etapa luării cunoștinței cu materialele cauzei, ceea ce nu s-a făcut, fiind omis pentru aceasta termenul procesual prevăzut la art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, ea ne fiind una absolută, care ar putea fi invocată la orice etapă a procesului penal.

Fiind o infracțiune materială, componenta art. 187 alin. (2) Cod penal se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorință, latura subiectivă caracterizându-se în primul rând, prin vinovăție sub formă de intenție directă, în prezența scopului de cupiditate, efectiv constatate potrivit lucrărilor cauzei penale, în acțiunile celor doi inculpați, care deși și-au început realizarea intenției de sustragere a berii pe ascuns, fiind observați de vânzătoare, care a intervenit în contracararea lor, și-au continuat activitatea criminală în realizarea scopului scontat de însușire și reținere a bunurilor sustrase, cu cauzare de daune materiale.

Drept urmare a celor nominalizate Colegiul ca și instanța de fond a respins versiunea apărării referitor la pretinsa achitare a bunurilor sustrase, fapt infirmat de către vânzătoare și lipsa de probe în acest sens.

În altă ordine de idei, Colegiul a considerat că anume pedeapsa închisorii stabilită inculpaților, va avea un efect preventiv serios atât pentru ei, cât și pentru alte persoane predispuse spre comiterea unor infracțiuni analogice, constituind o garanție și o asigurare, că drepturile și libertățile consfințite în Constituția RM și alte legi, sunt apărate, iar violarea lor este contracarată și pedepsită. Respectiv, instanța corect a concluzionat, că corectarea inculpaților este posibilă numai fiind izolați de societate, considerând, că aceasta va contribui efectiv la conștientizarea de către ei a faptelor comise și prevenirea comiterii lor pe viitor, astfel fiind asigurat scopul pedepsei penale,

Ținând cont de faptul, că în cadrul judecării cauzei penale în ordine de apel, n-au fost stabilite careva circumstanțe noi ce ar permite atenuarea pedepsei penale, împrejurările de fapt și aspectele de drept rămânând cele constatate de către instanța de fond, Colegiul a conchis necesitatea menținerii sentinței fără modificări.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, recurs ordinar în numele lui Mareninov Ruslan, declară avocatul Prepeșița Nicolai, care fără a invoca un temei pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a acesteia, cu emiterea unei decizii prin care inculpatul să fie achitat.

În susținerea recursului avocatul indică aceleași motive ca și în apelul declarat în numele lui Mareninov Ruslan, care au fost expuse în **pct. 3** al prezentei decizii, cererea de recurs ordinar fiind de fapt o copie a celei de apel.

5.1. Pe marginea recursului declarat, procurorul depune referință solicitând inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

Acuzarea menționează că instanța de apel, în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a verificat, s-a pronunțat și a apreciat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Totodată se consideră justă reținerea instanței de apel și sub aspect de statut de parte vătămată a lui Cebotari Veronica, exprimată prin responsabilitatea pe care a avut-o față de bunurile încredințate, purtând pentru ele răspundere materială deplină în calitate de vânzător, depistând nemijlocit sustragerea lor deschisă și intervenirea pentru a o contracara.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Recurentul nu invocă nici un temei pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă potrivit solicitării de achitare a inculpatului, Colegiul va deduce că temeiul recursului se încadrează în prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală și anume că *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Din conținutul recursului, se evidențiază că recurentul, de fapt, își motivează contestația prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, însă motivele de reapreciere a materialului probator, nu se conțin în temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Așa cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul constată că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, ea cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la menținerea sentinței instanței de fond, corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată.

Mai mult ca atât, din materialele dosarului rezultă că instanța de apel la examinarea cauzei a ținut seama în deplină măsură de prevederile art. 27, 99 - 101 Cod de procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele administrate, le-a verificat minuțios, dându-le o apreciere justă prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care coroborate în ansamblu au confirmat vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute în art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Astfel, instanța de recurs respinge afirmațiile recurentului, care sunt aceleași ca și în apel ca fiind neîntemeiate, deoarece instanța de apel a dat răspuns la toate argumentele invocate, specificând motivele pe care și-a întemeiat soluția adoptată.

Totodată, Colegiul reține că, *eroarea gravă de fapt* trebuie înțeleasă în sensul atribuit de legislator în art. 6 pct. 11¹⁾ Cod de procedură penală și anume stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, dar trebuie să rezulte din situația dosarului, privită ca o stare de fapt.

Pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte, să fie vădită, neîndoielnică.

Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte

evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Verificând probatoriul administrat în cauză prin prisma opiniei recurentului, în sensul că inculpatul nu este vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal, Colegiul o consideră neîntemeiată.

La acest capitol se remarcă că, sub aspectul situației de „*neîntrunire a elementelor infracțiunii*”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Astfel, argumentele recurentului invocate în recurs, referitor la nevinovăția inculpatului, au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-a formulat și s-a punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului, pe care Colegiul le acceptă și pentru a evita repetări inutile le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În urma celor expuse, Colegiul penal constată că hotărârea recurată corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală și este întemeiată, iar temeiurile invocate nu persistă în cauză. Argumentele invocate de recurent nu au suport probatoriu, contravin probelor administrate și prin urmare, prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat, pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Prepelița Nicolai în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Bălți din 20 martie 2019, în cauza penală în privința lui Mareninov Ruslan, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 19 iulie 2019.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun